

Reactie op het advies van de Sociale Raad Tilburg op de verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2018

Algemeen

Wij hebben op 31 augustus 2018 het advies van de Sociale Raad Tilburg (SRT) ontvangen over de verordening jeugdhulp gemeente Tilburg 2018. Voorafgaand aan het uitkomen van dit advies is er een constructief gesprek gevoerd tussen de gemeente en de SRT.

De SRT geeft aan de timing van het voorleggen van de conceptverordening in de zomervakantie, niet optimaal is voor de advisering. We streven ernaar om volgend jaar actiever en tijdiger met de SRT van gedachten te wisselen over verordening 2019. Dit zullen we in de planning in het vervolg beter tot zijn recht laten komen.

Daarnaast geeft de SRT aan dat de verordening 2018 en het koersdocument Jeugd inhoudelijk en qua richting ver uit elkaar liggen. Dit komt doordat de verordening en het koersdocument verschillend van aard zijn. De verordening geeft aan hoe de jeugdhulp in 2018 uitgevoerd gaat worden in de gemeente Tilburg, het koersdocument is meer een visiedocument dat een richting aangeeft waar we in de toekomst met jeugdhulp heen willen. Het is daarmee een aandachtspunt voor toekomstige verordeningen. Op het koersdocument komt een uitvoeringsagenda. Thema's die vervolgens vanuit de visie van het koersdocument zijn uitgewerkt in beleid kunnen worden opgenomen in toekomstige verordeningen.

Wat betreft de concrete advisering volgt hieronder onze reactie:

1. **Advies:** Communiceer helder en begrijpelijk over de rechten die ouders hebben als ze het ergens niet mee eens zijn. Gebruik ook in de beleidsregels en beschikkingen duidelijke en begrijpelijke taal.
Reactie: Duidelijke en begrijpelijke taal is het uitgangspunt. Een afkorting als ZiN (zorg in natura) wordt bijvoorbeeld daarom niet meer in de voorliggende verordening gebruikt, daar dit jargon is en niet in de volksmond wordt gebruikt. Ook in onze beschikkingen heeft concreet en begrijpelijk taalgebruik de aandacht.
2. **Advies:** Voor inwoners van de stad is het zinvol om te weten dat zij een beroep kunnen doen op onafhankelijke cliëntondersteuning of een vertrouwenspersoon. Heldere communicatie hierover is van groot belang.
Reactie: De Tilburgse Toegang en het college hebben vanuit de organisatie MEE hun onafhankelijke cliëntondersteuning geregeld. Wij zullen uw advies ter harte nemen en in communicatie-uitingen richting cliënten bekijken waar aangescherpt of verduidelijkt kan worden dat men een beroep kan doen op deze ondersteuning.
3. **Advies:** Heusden werkt beschikkingsvrij. De Sociale raad Tilburg vindt het zeer de moeite waard om de mogelijkheid te bekijken om beschikkingsvrij te werken.
Reactie: Het is voor de Gemeente Tilburg een zoektocht hoe om te gaan met het al dan niet standaard beschikkingen sturen wanneer er sprake is van individuele voorzieningen in de jeugdhulp. Daarbij is het uiteraard van belang dat de rechtszekerheid van onze inwoners geborgd is. Daarnaast proberen we rekening te houden met uitvoeringskosten van de jeugdhulp en willen we inwoners niet onnodig veel informatie sturen. We zullen onderzoeken of beschikkingsvrij werken mogelijk is. Daarnaast vinden we communicatie met inwoners c.q. cliënten erg belangrijk. We gaan onderzoeken op welke manier we deze communicatie vanuit de gemeente naar inwoners - als er sprake is van jeugdhulp - het beste in kunnen zetten.

Gemeente Tilburg kiest er in deze verordening en dus in de uitvoering voor om per 2018 bij jeugdhulp verwezen via het medisch domein niet meer standaard beschikkingen versturen. Het medisch domein gaat veelal via de huisarts. De (huis)arts verwijst naar een jeugdhulpaanbieder. Met deze jeugdhulpaanbieder wordt afgesproken welke jeugdhulp geleverd gaat worden en deze wordt vervolgens toegewezen. De inwoners krijgen hiervoor niet meer standaard een beschikking. De afspraken worden vastgelegd in het plan van aanpak van de jeugdhulpaanbieder. Deze keuze is verder beargumenteerd in de opgenomen wijzigingen die de SRT en gemeenteraad krijgen toegestuurd.

Voor de jeugdhulp die middels de Tilburgse Toegang is verwezen wordt een beschikking verstuurd zodat de jeugdige weet op welke jeugdhulp hij aanspraak kan maken en waar hij bezwaar kan maken als hij dat wenst.

- Advies:** Belangrijkste punt is dat bij verlengde jeugdzorg wordt uitgegaan van uitzonderingen in plaats van de regel: je krijgt het pas als er echt niks anders geregeld kan worden. Dat geeft een negatieve kwalificatie. Terwijl je juist verwacht dat jongeren die 18 gaan worden en zorg nodig hebben, nooit precies op hun 18de klaar zijn met zorg. Sterker nog: ze hebben het dan het hardst nodig. Maak het dus de regel dat er voor elke jongere ruim op tijd een gedegen plan komt.

Reactie: Jeugdhulp gaat volgens de Jeugdwet uit van zorg tot het 18^e levensjaar. De verordening is er op ingericht dat er ruim op tijd samen met de jeugdige wordt gekeken waar de vervolgzorg geboden moet worden. Als er via andere wetten of voorzieningen geen adequate hulp geboden kan worden, kan men tot het 23^e levensjaar aanspraak maken op verlengde jeugdhulp. In de praktijk wordt dit in Tilburg ook zo toegepast.

- Advies:** Feit dat jongeren op hun 18de zelf mogen kiezen, maakt dat je met deze doelgroep geen risico wilt nemen om ze te 'verliezen'. Anticipeer daar op en zorg voor een soepele en vanzelfsprekende procedure.

Reactie: We zijn het met u eens dat er een soepele overgang moet zijn na het achttiende levensjaar. In artikel 2.3, lid 4 hebben we dus de regel gesteld dat de Tilburgse Toegang, gecertificeerde instellingen en jeugdhulpaanbieders dienen te zorgen voor een goede overgang van jeugdhulp voor het achttiende levensjaar en vanaf het achttiende levensjaar.

- Advies:** Het postcodebeginsel is voor de jongeren, die 18 jaar worden en in een andere woonplaats gaan wonen dan waar ze hulp krijgen, een probleem en werkt onnodig belemmerend. Ook hier moet beter op worden geanticipeerd. Bijvoorbeeld door een warme overdracht tussen gemeenten te bewerkstelligen.

Reactie: We onderschrijven dat het woonplaatsbeginsel leidt tot afstemmingsvraagstukken en daarom soms wat extra's vraagt van de gemeentelijke organisatie, Tilburgse Toegang en aanbieders. Het woonplaatsbeginsel is echter een wettelijk vastgelegd; de gemeente waar de jeugdige volgens het Burgerlijk wetboek verblijft dient de jeugdhulp te organiseren en te financieren.

Landelijk is bij de uitvoering van het woonplaatsbeginsel ook een aantal knelpunten geconstateerd. Momenteel ligt er een convenant voor bij de jeugdzorgregio's om de knelpunten voor het verlenen van jeugdhulp zoveel mogelijk weg te nemen. Er is tevens nieuwe wetgeving in de maak om de knelpunten die het woonplaatsbeginsel in zijn huidige definitie met zich meebrengt nog verder terug te brengen. De verwachting is dat deze wettelijke vereenvoudiging per 1 januari 2019 wordt doorgevoerd. Tot die tijd werken we zo goed mogelijk met andere gemeenten en jeugdhulpaanbieders samen om bij verhuizingen een soepele overgang te regelen. Uitgangspunt en streven is dat de zorgcontinuïteit bij verhuizingen is geborgd.

7. **Advies:** Op sommige plekken roept de verordening juist starheid op en stimuleert het niet om te kijken naar wat nodig is. In de verordening staat bijvoorbeeld bij de toelichting van de regeling vervoersvoorzieningen:

‘Het enkele feit dat ouders beiden werken is, zonder bijkomende omstandigheden die een belemmering zijn om te vervoeren of anderen namens hen te laten vervoeren geen reden om vervoer toe te kennen.’ Stel dat werk van ouders een belemmerende factor is (ouders moeten vroeg op werk zijn, werken in nachtdienst, moeten de winkel om 9 u openen, hebben meerdere kinderen in het gezin etc.), dan kan juist werk een reden zijn om vervoer toe te kennen. De andere optie is namelijk dat ouders minder moeten gaan werken, ander werk moeten gaan zoeken of nog erger: geen baan meer hebben.

Reactie: Het is niet de bedoeling om de jeugdhulp van een kind in de weg te laten staan bij de arbeidsparticipatie van ouders. Wat met deze regel wordt bedoeld is dat er in het sociale netwerk gekeken dient te worden welke mogelijkheden er zijn. Wellicht kan een oom of tante of oudere broer of zus iets betekenen. De toegangsmedewerker weegt dit samen met de cliënt zorgvuldig af. Als er een stapeling van problemen / argumenten is waarom het vervoer wel toegekend zou moeten worden, dan gebeurt dat.

8. **Advies:** Er is geen eenduidige regionale lijn in regels rondom vervoer. Zo kan het zijn dat iemand in de ene gemeente onder dezelfde voorwaarden wel voor vervoer in aanmerking komt en in de andere gemeente niet. Vooral de manier waarop indicaties worden getoetst en vervoer wel of niet wordt toegekend is regionaal zorgwekkend. Iedere gemeente hanteert ander beleid, hoewel er op dit moment geïnvesteerd wordt om meer gezamenlijk op te trekken. Dit lijkt ook vanzelfsprekend gezien de aanbestedingen die regionaal HvB zijn afgerond. Soms toetst Toegang zelf, elders wordt een externe partij ingezet of een keuringsarts. Uiteindelijk bepaalt de gemeente.

Adviezen worden niet altijd opgevolgd, kennis van de doelgroep is bij veel beleidsmedewerkers niet aanwezig wanneer het gaat om zelfstandig of begeleid reizen met het openbaar vervoer.

Ook scholen worden om advies gevraagd. Scholen zijn niet onafhankelijk en hebben een relatie met ouders te onderhouden die bij negatief advies onder druk kan komen te staan.

Reactie: Voor iedere gemeente in de regio is de toegang tot jeugdhulp - en dus ook tot vervoersvoorzieningen - een lokale bevoegdheid. Er wordt zoveel als mogelijk regionaal afgestemd om tot gezamenlijke afspraken te komen. De toegang en het college van een andere regiogemeente gaan echter zelf over wie er al dan niet in aanmerking komt voor de vervoersvoorzieningen.

De verordening is zo opgebouwd dat de toegangsmedewerker samen met de burger een passende en toereikende vervoersvoorziening bepaalt. Per casus hebben beleidsmedewerkers hier niet mee van doen.

9. **Advies:** Binnen de regeling (artikel 2.4) wordt uitgegaan van beperkte zelfredzaamheid als reden om vervoer toe te kennen. In het licht van het nieuwe koersdocument zouden we dit onderdeel graag veranderd willen zien in dat er bij elke situatie wordt bekeken wat haalbaar en mogelijk is, in plaats van alleen te varen op de zelfredzaamheid van ouders. Voorop hoort te staan wat de mogelijkheden en begeleidingsbehoeften van het kind zijn!

Reactie: Uiteraard wordt er per cliënt gekeken wat haalbaar en mogelijk is. Dit geldt onverkort voor vervoersvoorzieningen. In hoofdstuk 4 van de verordening wordt uiteengezet dat er grondig onderzoek wordt gedaan naar de situatie van de jeugdige, zijn ouders, de hulpvraag, etc.